

Løypekjøring på Frolfjellet - Notat 7. desember 2022

Vulusjøen Løypekjøring AS ble stiftet i 2019. Levanger kommune har en eierandel på 20%. Selskapet har finansiert drifta med brukerbetaling, tilskudd fra blant annet Levanger kommune samt sponsormidler.

Brukerbetalingen har etter 2020 vært innhentet via vippsaksjoner og betaling i bommen til Vulusjøvegen driftsselskap SA i form av parkeringsavgift på enkeltturer. Kommunestyret ga i 2019 veglaget tillatelse til å kreve inn parkeringsavgift i medhold av frilufslovens § 14 og forutsatte at midlene skulle overføres til løypekjøringsselskapet.

I 2021 ble det klart at det ikke er tillatt å kreve inn parkeringsavgift til løypekjøring i medhold av frilufsloven. Parkeringsavgift kan brukes til parkeringsplasser og søppelhåndtering i tilknytning til denne, toaletter og garderober. Frilufsloven tillater frivillig innbetaling av midler til løypekjøring. Dette framgår av [Miljødirektoratets veileder til frilufsloven](#). Frilufsloven er etablert for å sikre allmenhetens rett til ferdsel og opphold i naturen. I den grad det er i allmenhetens interesser å benytte preparerte skiløyper i det omfang vi har hatt på Frolfjellet de senere årene, må det sies at loven er utdatert. Det er også vanlig praksis å finansiere løypekjøring og snøproduksjon med parkeringsavgift mange steder i Norge.

Veglaget har årsmøtevedtak fra høsten 2022 om at de kan legge til rette for frivillig innbetaling av midler til løypekjøring i bommen. Veglaget har sagt seg villig til å dekke kostnaden med ordningen. Det har i etterkant av årsmøtet i veglaget vært dialog mellom styrene i løypekjøringsselskapet og veglaget for å lage en avtale om denne frivillige brukerbetalingen.

I etterkant av denne dialogen har styret i løypekjøringsselskapet kommet fram til at den økonomiske risikoen er for stor og de har derfor vedtatt at de ikke skal kjøre løyper vinteren 2022/23. Styret innkaller eierne av selskapet til orienteringsmøte 13. desember.

Det er heller ikke dekning i vegloven for å øke vegavgifta betydelig for å finansiere løypekjøring. Et veglag etter veglovens §56 kan gå med et visst overskudd, men pengene skal i hovedsak gå til vegdrift. I dag bidrar veglaget med 150.000 kroner i året til løypekjøringa. Det er en utgift som gir vegselskapet ekstra inntekt fordi Vulusjøområdet blir mer attraktivt.

Kommunen har vært aktiv i arbeidet med å få etablert løypekjøringsselskapet helt fra utredningen om organisering av løypekjøringa ble laget, og har vært delaktig i dialog med og mellom styrene i selskapene fra dag en. Kommunen har også deltatt aktivt som eier i årsmøter og generalforsamlinger etter 2019. Kommunedirektøren ser ikke at en har kunne gjort mer i denne saken enn den innsatsen som allerede er nedlagt.

Slik situasjonen er nå, trenger løypeselskapet mer sikre inntekter for å kunne drive videre. Kommunen bruker årlig 250.000 kroner på skiløypekjøring i Levanger. Disse midlene fordeles i tråd med vedtak i PS 77/18, basert på løypetilbudet som gis. Det er i tillegg vedtatt at en vesentlig andel av tilskuddet skal gå til Vulusjøen, på bakgrunn av at Vulusjøen er det desidert mest besøkte og mest snøsikre utfartsstedet i Levanger. Vulusjøen løypekjøring har derfor mottatt 120-/125000 hver sesong siden selskapet ble etablert.

Kommunedirektøren har i tråd med vedtak i PS 77/18 fullmakt til å fordele tilskuddet til lag og foreninger. Idrettsrådet får i tillegg saken til behandling. I samme sak ble det vedtatt at intensjonen er at løypetilskuddet økes når dette er økonomisk forsvarlig. I vedtatt Temaplan for idrett, leik og fysisk aktivitet er det foreslått en økning fom. 2026, men dette behandles i budsjett- og økonomiplan.

Med den økonomiske situasjonen kommunen er i, finner kommunedirektøren det vanskelig at kommunen bidrar med ytterligere midler til Vulusjøen løypekjøring AS.

Man vet lite om betalingsviljen for å få til løyper på Vulusjøen hos brukerne av løypenettet. Kommunedirektøren har vurdert om man skal gi en kommunal garanti for et beløp på 250.000 kroner, noe som tilsvarer det beløpet løypeselskapet trenger som brukerbetaling i sitt budsjett. En slik garanti vil kun være for sesongen 2022/23, og det forventes at Vulusjøen løypekjøring jobber hardt for frivillig brukerbetaling og sponsorer tilsvarende dette beløpet. Det vil kunne gi en pekepinn på om den frivillige betalingsevnen er til stede. Samtidig er det ingen garanti for at den frivillige betalingsviljen består år og etter år. Erfaringsmessig vil dette variere. Kommunedirektørens vurdering er derfor at dette kun bidrar til en løsning for kommende sesong, og at det fortsatt er behov for å jobbe frem en langsiktig løsning. I den forbindelse må det utredes hvordan frivillig betaling kan "settes i et system" og gi forutsigbarhet. Idrettsrådet bør involveres. Det kan også tenkes at en kommunal garanti blir en sovepute for både aktørene og brukerne, og at brukerne ikke vil betale i like stor grad så lenge kommunen uansett har garantert for beløpet.

Kommunedirektøren er opptatt av å likebehandle alle lag og foreninger som kjører opp skiløyper i kommunen. Vulusjøen er et av de mest besøkte utfartsområdene på Innherred, og er av regional betydning med brukere fra andre kommuner, spesielt fordi Heståsdalen ofte har tidlig og stabilt skiføre. Det finnes imidlertid flere andre steder i kommunen hvor det også legges til rette med løypekjøring. I Levanger i dag kjøres det skiløyper rundt omkring i kommunen i regi av ni frivillige lag og foreninger når snøforholdene tilsier at det er mulig. Det er totalt fem løypemaskiner fordelt på Vulusjøen løypekjøring AS, Ytterøy IL, Skogn IL, Markabygda IL og IL Aasguten. Resterende lag og foreninger som kjører løyper benytter ATV eller snøskuter (Ekne IL, Sportsklubben Nessegutten, Ronglan IL og Grønningen hytte- og turlag (GHOT)). I tillegg er det ei tråkkemaskin i Torsbustaden alpinerter. Klimautfordringene og den geografiske spredningen gjør at Vulusjøen, Lundsustaden, Åsfjellet og til dels Markabygda kan defineres som hovedutfartsområdene. I sesongen 2021/2022 rapporterte disse aktørene inn denne løypekjøringen:

Lag	Antall dager	Antall km
Vulusjøen løypekjøring	85	3200
Skogn IL	64	1963
IL Aasguten	60	1500
Markabygda IL	94	1944

Øvrige aktører har heller ikke forutsigbar økonomi, og finansierer løypekjøring med parkeringsavgift, tilskudd og frivillig innbetaling med vipps. Kommunal garanti for frivillig innbetaling til Vulusjøen løypekjøring AS, vil kunne skape presedens for tilsvarende aktører og tiltak og flere vil få forventninger om at kommunen vil kunne gi slike garantier når man tar på seg en økonomisk risiko.

Torsbustaden skisenter er et annet eksempel og som også er et AS hvor Levanger kommune er medeier (30%), og er et anlegg som har stor regional betydning. Skisenteret er avhengig av godt besøk i alpinbakken (heiskort) for å dekke sine økonomiske utgifter med for eksempel snøproduksjon.

Det vil være en politisk prioritering om man ønsker å støtte dette tiltaket med en kommunal garanti, som beskrevet ovenfor. Risikoen for at en slik garanti vil være presedensskapende er stor. Dermed kan den risikoen kommunen tar, strekke seg utover selve garantiordningen for løypekjøring på Frolfjellet.